

ΤΟ ΑΜΑΞΗΛΑΤΙΚΟΝ « ΕΜΠΡΟΣ! »

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΟΝ ΣΚΑΛΑΘΥΡΜΑ

Ὁ δὲ ὑποφαινόμενος θὰ παρκαλέσῃ τοὺς ἀμαξηλάτας τῶν Ἀθηναίων νὰ σκεφθῶσι καλῶς καὶ μὲ εἰπωσιν—ὅταν ἀκούῃ τις ἐξ-
οπίσω του φωνὴν λέγουσαν «ἐμπρός!» τί πρέπει ἐξ αὐτῆς νὰ νοῇ;

Γινώσκω τί ὅλοι θὰ μὲ ἀποκριθῶσιν· ἐνὶ στόματι θὰ μὲ εἰπωσιν, ὅτι πᾶς ὅστις τύχῃ προπορευόμενος τοῦ ὁχήματός των, ἅμα ὡς ἀκούσῃ τὸ ἐνφώνημα τοῦτο, ὀφείλει, διὰ τὸ καλὸν του, νὰ φεύγῃ ἀπ' ἐμπροσθεν τῆς τροχηλάτου μηχανῆς των καὶ τῶν ἱππέων ποδῶν οἵτινες τὴν σύρουσιν σιδηροπέταλοι καὶ ὀκτῶ τὸν ἀριθμὸν, εἰδεμὴ εἶνε ἀνεύθυνοι εἰς ὅ,τι ἂν προέλθῃ δυστύχημα ἐκ τῆς παρακοῆς, ἐκουσίας ἢ ἀκουσίας.

Ἀνεύθυνοι ἂν ᾔηε ἢ ὑπεύθυνοι, ἢ ἂν δὲν ὑπάρχωσι καὶ κωφοὶ μετὰ τῶν διαδρατῶν, ταῦτα δὲν προτίθεμαι νὰ ἐξετάσω κατὰ τὴν στιγμὴν τὴν παρούσαν, ἀλλὰ θέλω νὰ γνωστοποιήσω εἰς αὐτοὺς ὅτι, ἂν δὲν ἐπιθυμῶσι τὸ κακὸν τῆς πεζοπορούσης ἀνθρωπότητος, εἶνε χρεῖα νὰ κράζωσι πρὸς τοὺς ἐπιπροσθούντας εἰς τὴν ῥύμην των, ὅχι «ἐμπρός!» ὅχι· διότι μόνοι τῶν Ἀθηναίων οἱ κάτοικοι συνεθίσκαμεν νὰ ἐξηγῶμεν αὐτὸ ὡς σημαῖνον τὸ ὅλως ἐναντίον δηλαδὴ «ἀπ' ἐμπρός!» καίτοι καὶ ἡμεῖς πολλάκις ἀκούομεν ἀφ' ἐτέρου τοὺς δεκανεῖς ἐκφωνοῦντας πρὸς τοὺς δέκα των στρατιώτας «ἐμπρός!» καὶ οἱ δέκα στρατιῶται ἐμπρὸς τότε πορεύονται ἀδιστακτως—δὲν τρέπονται πλάγιως οὔτε φεύγουν ἀπ' ἐμπροσθεν τοῦ δεκανέως των, παραχωροῦντες εἰς αὐτὸν τόπον νὰ προχωρήσῃ ἄνευ αὐτῶν, — θὰ ᾔτο κομικώτατον ἂν τὸ ἔκαμνον — ἀλλ' ὁμως περὶ τῶν ξένων ὅσοι οὐδὲν διήκουσαν μάθημα γλωσσικὸν παρὰ τῶν καθ' ἡμᾶς Αὐτομεδόντων, δότε νὰ διηγηθῶ τί συνέβη ἐκ τῆς παρεξηγήσεως τοῦ ἀμαξηλατικοῦ «ἐμπρός,» περὶ οὗ ὁ λόγος, εἰς ἄνθρωπον ἐλθόντα παροδικῶς ἐκ Καίρου εἰς Ἀθήνας πρὸ ὀλίγων μηνῶν.

Ἐκεῖ, εἰς τὸ Κάϊρον, — ἀλλὰ μὰ τὴν ἀλήθειαν ἐκεῖνο εἶνε τὸ μαῦρον Κάϊρον, — ὁσάκις διὰ τῶν πολυανθρωποτάτων αὐτοῦ ἀ-

γυϊῶν διέρχεται ὄχημα, προπορεύεται εἰς δέκα ἢ δώδεκα βημάτων ἀπόστασιν ἀπ' αὐτοῦ ἀνὴρ ἢ παῖς εὐσταλῆς, εὐσκελῆς καὶ γυμνός, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὅστις φέρει ἀνυψωμένην ῥάβδον μακράν, καὶ ἐνῶ τρέχει κατάρρυτος ὑπὸ ἰδρωτός ἐκ τοῦ μακροῦ δρόμου καὶ τοῦ δυσφορήτου καύσωνος ἐκείνων τῶν κλιμάτων, ἐπιφωνεῖ πρὸς τοὺς διαδότης... τί νομίζετε; — «ἐμπρός; — ὄχι, ἀλλὰ «τόπον!» πρᾶγμα παράδοξον, διότι οὕτω καὶ οἱ τῶν Παρισίων ἀμαξηλάται «place!» λέγουν ἐκεῖνοι, «place!» τοῦθ' ὅπερ ἀκούων ἕκαστος πεζοπόρος, δὲν βάλλεται νὰ τρέγῃ καὶ αὐτὸς ἐμπρός, ἀλλ' ἀποχωρεῖ πρὸς τὰ πλάγια τῆς ὁδοῦ ἀπτόητος καὶ ἡσυχος, μὴ βλέπων ἀνάγκην οὐδὲ νὰ στραφῇ ὅπως ἴδῃ τί τὸ ἐρχόμενον ὀπίσω του — διὸ καὶ εἰς τὸν βάρβαρον καθ' ἡμῶς τόπον ἐκεῖνον, τὸ Κάϊρον λέγω, οὐδέποτε ἐκ τῶν ὀχημάτων συμβαίνει δυστύχημα, ὅποιον εἰς τὸν ξένον περὶ οὗ ἔχω νὰ διηγήθω, καὶ πιστεύω ὅτι πολλοὶ δὲν θὰ βαρυνθῶσι νὰ μὲ ἀκούσωσιν, ἐπειδὴ εἶνε βραχὺς ὁ λόγος.

Ὁ ξένος ἡμῶν, ἄνθρωπος μεσηλιῆς, σωματώδης δὲ καὶ προγαστωρ, ἔτυχε διερχόμενος τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος, αὐτοῦ τοῦ συντάγματος τοῦ παραγαγόντος τὴν γνωστὴν προκοπὴν τῆς Ἑλλάδος, καὶ κατευθυνόμενος πρὸς τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ. Ἐκαιὲν ὁ ἥλιος, καὶ ὁ ξένος ἐσπόμενος τὸν ἰδρωτὰ τοῦ μετώπου του διὰ λευκοῦ μαντιλλίου, ὅτε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Σταδίου κατέβαινε ὄχημα βιαστικόν, κατὰ γράμμα. Τὸ ὄχημα ἔφερεν ὁδοιπόρον μετὰ τῆς αὐτοῦ ἀπαρτίας (bagage) καὶ ἐφαίνετο σπεῦδον πρὸς τὸν σταθμὸν τοῦ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ σιδηροδρόμου.

«Ἐμπρός!» ἀνακράζει πρὸς τὸν ξένον ὁ ἀμαξηλάτης κροταλίσας ἐνταῦτ' τὴν μαστιγὰ του εἰς σημεῖον ἀκαθέκτου ὀρμῆς — μόλις δ' ἀκούει ὁ ἄνθρωπος τὸ κακίστομον τοῦτε «ἐμπρός!» — καὶ τὸ λέγω κακίστομον, διότι καὶ αὐθαδὲς εἶνε καὶ συνήθως ἐκφέρεται διὰ φωνῆς ἑρρίνου, οἷα ἐν ταῖς λιταῖς τῶν ἱεροδιακόνων, — καὶ ἐξηγήσας αὐτὸ φυσικώτατα ἐξακολουθεῖ νὰ προχωρῇ πρὸς τὰ ἐμπρός, ἐν τῇ ιδέᾳ ὅτι πρὸς τὰ ἐμπρός οὐδεὶς ὑπῆρχε κίνδυνος δι' αὐτὸν, παρακλειζόμενον νὰ προχωρῇ καθὼς ἐπροχώρει — ἐφυλάχθη λοιπὸν τοῦ νὰ τρέψῃ τὸ βῆμα πρὸς τὰ πλάγια, δεξιὰ ἢ ἀριστερά, μᾶλλον ἐκεῖ ἀπεικάζων τὸν κίνδυνον. Μὴ δὲν ἤκουσε τὸν διφρηλάτην ἀνακράξαντα «ἐμπρός!»; Ἐμπρός λοιπὸν καὶ αὐτὸς ἐξακολουθῆσαι νὰ πορεύεται. Ἐβλεπε τὸν τροῦλον τῆς Καπνικαρίας, καὶ εἰς αὐτὸν προσηλωμένος ὡς οἱ ναυτιλλόμενοι πρὸς τὸν πολικὸν ὁστέρα, ἐσκέπτετο πῶς νὰ διατηρηθῇ ἐκεῖ αὐτὸ τὸ πρόσ-

κομμά· ἢ, ἂν ᾔνε ιστορικὸν ἢ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν ἀπαράμιλλον, δὲν θὰ ᾔτο ἀρά γε δυνατόν νὰ μετακομισθῇ ὁλλαχόσε που πέτρα πρὸς πέτραν;

«Ἐμπρός!» ἐπαναλαμβάνει ὁ ἀμαξηλάτης ἐπιτακτικώτερον.

Οὐδὲν ἄλλο καὶ ἐκ τῆς δευτέρας ταύτης φωνῆς ἐνόησεν ὁ καλὸς κἀγαθὸς ξένος, ἢ ὅτι καλῶς ἔβαινεν πρὸς τὰ ἐμπρός, ἀλλ' ὤφειλεν ἴσως νὰ σπεύσῃ τὸ βῆμα. "Ἦρχισε τότε λοιπὸν νὰ τρέχῃ, αὐτὸς ἐμπρός καὶ τὸ ὄχημα κατόπιν του, μὴδὲ τολμῶν νὰ στραφῇ πρὸς τὸν ἀμαξηλάτην ὅπως τὸν ἐλέγξῃ διὰ τὸ ὅλως ἀπρεπὲς καὶ ἀσύγγνωστον τῆς καταδρομῆς. "Ὅσον ὅμως καὶ ἂν ἔσπευδε νὰ προπορεύεται, τὸ ὄχημα τὸν κατέφθανε.

«Ἐμπρός!» τρίτον τοῦτο ἐκφωνεῖ ὁ ἀπόγονος τοῦ Αὐτομέδοντος, ὁ δὲ ξένος, καίτοι τὸ σῶμα βαρὺς, βάλλεται νὰ τρέχῃ ὅλαις δυνάμεσιν, ἐμπρός πάντοτε, ὡς ἄλλος πλέον Πανθεὺς, ὃν ἐπιμόως προήλαυον αἱ Μαινάδες.

«πελείας ὠκύτητ' οὐχ ἦσσανες

»ποδῶν ἔχουσαι συντόνοις δρομήμασι.»

Καὶ τοῦτο μὲν διὰ τὸ τραγικὸν τοῦ θεάματος· διὰ δὲ τὸ κομικόν, ἐνθυμήθητε τὸν κύρ Γουρουνόπουλον (monsieur de Pourceaugnac) τοῦ Μολιέρου, ὅταν τὸν βάλλῃ ἐμπρός δωδεκάς φαρμακοποιῶν ὁλων κλυστηριοφόρων,

«Piglia lo su,
signor monsu,
che non ti farà male
questo serviziale.»

κραυγαζόντων καὶ τρεχόντων ἐξέπίσω του.

Καταλαμβάνετε ὅτι ἀνεστατώθῃ ὅλη ἡ ὁδός· οἱ μὲν τῶν θεατῶν ἐγέλων, ὅτι προγάζτωρ τις κύριος, ἄλλως τε καὶ ἐνδυμένος κοσμιώτατα, προσέτρεχε ἐνὸς ὀχήματος περιδεῆς καὶ ἀσθμαίνων, οἱ δὲ, βλέποντες ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐκινδύνευεν, ὡς κωφὸς ἴσως, νὰ λακπατηθῇ ὑπὸ τῶν ἐπερχομένων ἵππων καὶ τροχῶν, ἀπετείνοντο πρὸς τὸν ἀμαξηλάτην διὰ βοῆς ὅπως στήσῃ τὸν δρόμον· πᾶς διαβάτης παρέμενεν ὑπὸ περιεργείας· οἱ ὑρασματοπῶλαι κρατήσαντες μετέωρον τὸν πῆχυν δι' οὗ κατεγίνοντο νὰ μετρήσωσι τὸν ἀγορασθέντα ἰστὸν, ἠτένισαν καὶ αὐτοὶ πρὸς τὰ ἔξω· αἱ κυρίαι θσαι ἔτυχον ἐκεῖ πρὸς ἐξώνησιν ἐμπολήματός τις ἐξήλθον εἰς τὸν οὐδὲν τῆς θύρας, ἐνίαι τούτων ἀτενίζουσαι διὰ διόπτρων,—ἐλάττωμα θέλον

καὶ αὐτὸ νὰ γίνη προτέρημα, — διὸ καὶ ἄς μοὶ ἐπιτραπῇ ἐνταῦθα μικρά τις περὶ τούτου παρέκθασις.

Ἡ μυωπία ἀναντιρρήτως εἶνε μειονέκτημα· ἀλλ' ὕψωσαν αὐτὸ εἰς πλεονέκτημα τινὲς τῶν κυριῶν, εὐρίσκουσιν πρόφασιν νὰ φέρωσι δίοπτρα, καὶ μικρὸν ἂν μυωπάζωσιν, ἢ καὶ οὐδόλως. Διὰ τὰς ἐπιζητούσας διὰ τοῦ μέσου τούτου συμπάθειαν, ἐννοῶ τοῦτο, ἐπειδὴ συμπαθεῖς εἶνε εἰς τὸν ἄνδρα πολλὰ καὶ τοῦ ἀσθενοῦς φύλου ἀδυναμίας· ἀλλὰ διὰ τὰς προδιδούσας ὑπεροφίαν ἐν τῷ διορᾶν τοὺς ἀνθρώπους, ἄνδρας ἢ γυναῖκας, διὰ τῶν δίοπτρων, ὡς ὁ Γυλλίβερος ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ ἀναστήματός του τοὺς κατοίκους τῆς Λιλλιπύτης οἶονε! μύρμηκας παρατηροῦσαι ἐνώπιόν των, κινεῖν εἰς δυσχρέσκειαν, πολλοὺς δὲ καὶ εἰς ἐχθρότητα, διότι «τίς ὁ μικρὸς οὗτος» ἢ «τίς ἡ μικρὰ αὕτη» φαίνονται ὡς λέγουσαι κατὰ διάνοιαν.

Ὡστε ἐν τῷ παρατηρεῖν διὰ τῶν δίοπτρων ἀπαιτεῖται ἐπιστημοσύνη τις, ἢ μᾶλλον ἀφέλεια, ἥς ἀξιάγαστον ὄντως ὑπόδειγμα εἶνε ἡ βασιλίς τῶν Ἑλλήνων, ἅτε βασιλὶς καὶ ἅμα ἀγγελικὴ τὴν προσήνειαν. Ἡ ἐπισταμένη νὰ δίδῃ ποιὰν τινα χάριν εἰς τὸ ἦθος αὐτῆς, χάριν τοιαύτην ὥστε νὰ κολάζεται ἡ σημασία τῆς ὑπεροφίας ἐν τῷ βλέπειν διὰ τῶν τοιούτων προκλητικῶν παραθύρων ἃς ἐμφανίζεται· ἐλευθέρως εἰς τὰ παράθυρα ταῦτα, βεβαία ὅτι ἐξ αὐτῶν δύναται καὶ καρδίας νὰ τρώσῃ, ἐνῶ ἄλλως πῶς θὰ ἐκινδύνευε νὰ διεγείρῃ χολάς. Πρόκειται περὶ ἀποκτήσεως ἐχθρῶν ἢ φίλων, τοῦτο δὲ εἶνε σπουδαιότατον, ἢ ἐκλογὴ μεταξὺ συμπαθειῶν ἢ μίσους· διὸ καὶ εἰς τὴν μὴ κατορθοῦσθαι νὰ ἀποφύγῃ τὸ μῖσος, συμφέρει νὰ μὴ μεταχειρίζεται ἢ ἐν ἀνάγκῃ τὰ δίοπτρα.

Ἀλλ' ἡ παρέκθασίς μου εἶνε ὅλως ἀδικαιολόγητος, ἀφοῦ ὁ καταδιωκόμενος ξένος οὐδεμίαν προσοχὴν ἔλαβε καὶρὸν νὰ δώσῃ εἰς τὰς περὶ αὐτὸν περιεργείας· ἔτρεχε δὲ βλέπων μόνον τὰ ἐμπρὸς του ἕως οὗ προτεβλήθῃ τέλος κατὰ τὴν ἀριστεράν ὠμοπλάτην ὑπὸ τοῦ οἴακος τοῦ ὀχλήματος.

— Τώρα, ἐγὼ πταίω; ἐρωτᾷ ὁ ἀμαξηλάτης τοὺς περιεστῶτας. Μία ὥρα ἔχω ὅπου τοῦ φωνάζω «ἐμπρός!» καὶ αὐτὸς ὅλο ἐμπρὸς μου εὐρίσκειται.

Δὲν ἐκρατήθην. — Ἀλλὰ, νὰ λοιπὸν ὅτι πταίεις ἐσύ! ἀπήντησα εἰς τὸν Αὐτομέδοντα· ὁ ἄνθρωπος, ἀφοῦ «ἐμπρός» τὸν ἔλεγε, ἐμπρὸς ἐπροχώρει· ἂν ἔλεγε «ἀπ' ἐμπρός!» ἢ διὰ τὸ συντομώτερον, ἂν ἔλεγε «τόπον!» θὰ σὲ παρεχώρει τόπον βεβαιότατα.

— Τοῦ φώναξα καὶ «βάρδα ἐμπρός!»

— 'Ακόμη χειρότερον· βάρδα λέγει· ὁ Ἰταλὸς, ὅταν θέλῃ νὰ εἰπῇ· ἰδὲ, κύτταξέ· ὁ Ἰταλὸς δὲν λέγει *guarda avanti*, ἀλλ' ἀπλῶς *guarda*· σὺ τὸν ἔλεγες «βάρδα ἐμπρός!» δηλαδὴ νὰ ἰδῇ ἐμπρός του, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ τὸν εἰπῇς νὰ ἰδῇ ὀπίσω του.

Ὁ ξένος ἐν τούτοις ἔτριβε τὸν ὦμόν του, ἐλαφρῶς αἰσθανθεὶς τὸ κροῦσμα, διότι εὐτυχῶς ἡ ὀρμὴ τῶν ἵππων εἶχεν ἤδη μετριασθῇ.

Λαβὼν αὐτὸν ἐκ τῆς χειρὸς ὅπως τὸν σύρω πρὸς ἐμὲ ἀπὸ τῶν ῥωθιώνων τοῦ ἐτέρου τῶν ἵππων, εἶδα ὅτι ἦτο γνωστός μου, φιλόμουςός τις κύριος, ὅστις πρὸ δῶδεκα ἐτῶν εἶχεν εὐαρεστηθῇ νὰ μὲ συνοδεύσῃ ἀπὸ Καίρου εἰς τὰς πυραμίδας. Αὐτὸς μοῦ εἶχεν ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν εἰς ἅ γράμματα ἐχάραξέ ποτε ὁ ποιητὴς Ἀλέξανδρος Σοῦτσος ἐπὶ μιᾶς αὐτῶν, «Ζήτω τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος ὅσον αἱ Πυραμίδες» καὶ μὲ εἶδε γράψαντα ὑπ' αὐτὰ προχειρῶς καὶ διὰ μολυβδίδος τὸ δίστιχον·

«Τὰ σύνταγμα σου σώζεται· ἀλλὰ κατέστη ἐμπαιγμός.

»Γενναῖον μὲν τὸ φάρμακον, ἄλλο δ' ἀπῆτει ὁ σφυγμός.»

— Σᾶς εὐχαριστῶ, κύριε (μὲ εἶπεν ὀνομαστὶ προσαγορεύσας με)· ἐδῶ εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅπου ἡ γλῶσσα ἔπρεπε νὰ λαλῇται παραδειγματικῶς, βλέπω καθ' ἡμέραν μὲ ἀπορίαν μου, ὅτι πλεῖσται λέξεις παρασημαίνονται. Βλέπετε ὅτι τὸ «ἐμπρός» θέλουν νὰ μὴ σημαίνῃ ἐμπρός, ἀλλὰ νὰ σημαίνῃ «ἀπ' ἐμπρός» ἤγουν τὸ ἐναντίον. Καὶ γοῦρας, ἐδῶ πάλιν, εἰς τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ, ἤκουσά τινα στεκόμενον εἰς τὴν θύραν ὑφασματοπώλου· καὶ αὐτοὶ δὲ, καθὼς καὶ οἱ ῥωποπῶλαι βλέπω νὰ παρονομάζωνται εἰς τὰς Ἀθήνας ἔμποροι (*négociants*), ἐνῶ εἶνε ἐμπολεῖς (*marchands*),—τὸν ἤκουσα νὰ διαλαλῇ πρὸς τοὺς παρερχόμενους «Ὅριστε, κύριοι! ἐδῶ πωλοῦνται διάφορα ἐμπορεύματα μὲ μεγαγάλον ἐκπεσμόν. "Ὅσα, ὅσα, κύριοι!" Ἐρωτῶ τί ἤθελε νὰ εἰπῇ μὲ τὸ «ὅσα, ὅσα» καὶ μανθάνω ὅτι δὲν ἤθελε νὰ εἰπῇ, ὅτι ὅσα ἦσαν ἐκτ' ἐμπορεύματα, ὅσα μαντίλια, ὅσα ψαλλίδια καὶ ὅσα κουρεύματα, ὅλα ἐξετίθεντο πρὸς πώλησιν ἐν ἐκπτώσει τιμῆς, ἀλλὰ τί; ἀρκούμεθα εἰς τόσα, ὅσα προαιρεθῇ νὰ δώσῃ ὁ ἀγοραστὴς. "Ὡστε ἀντὶ νὰ εἰποῦν «τόσα, ὅσα» λέγουν «ὅσα, ὅσα.»—Μὲ τὰ σωστά σας (ἐρωτῶ) στέργετε τοῦτο; Ἀφίνεσθε εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἀγοραστοῦ, νὰ λάβῃ ὅτι ἂν τὸν χρειάζεται ἐξ ὧν πωλεῖτε, καὶ νὰ σᾶς πληρώσῃ ὅποιονδῆποτε τίμημα;—Ὁ λόγος τὸ φέρει μοὶ ἀποκρίνεται ὁ τὸν ὅποιον ἠρώτων.—Καταλαμβάνετε σεῖς, κύριε, αὐτὸ τὸ «ὁ

λόγος τὸ φέρει» ἐνῶ ὁ λόγος, πρῶτον μὲν εἶνε ὑποχρέωσις, κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἐκεῖνο ἀπόφθεγμα «ἀμα τ' ἀπηγγέλθη καὶ εἰς ἐφελίην περιέστη», καὶ κατὰ τὸ ἰταλικὸν «ogni promessa debito». δεῦτερον δὲ, ποῦ καταντῶμεν, ἂν ὁ λόγος θέλει νὰ φέρῃ ἀποτέλεσμα τὸ ἐναντίον τῆς σημασίας του; Καὶ ἂν ὁ λόγος τὰ φέρῃ ὅλα τοιοῦτοτρόπως, ποῖος νόμος δύναται νὰ φέρῃ εἰς σωφρονισμὸν τὸν ἀμαξήλατον ὅστις παρ' ὀλίγον μὲ ἐθανάτωνε;

— Αὐτὰ ἂν ἐξετάζετε, φίλε, τὸν εἶπα τότε, μὰ τὸ ἀνεξήγητον ἐκεῖνο θαυμαστικὸν τὸ ἐπὶ τῶν ἐλληνικῶν νομισμάτων διὰ πυντὸς κεχαραγμένον, πρὸς αἰώνιον μαρτυρίαν τῆς παρούσης ἡμῶν ὀλιγωρίας εἰς πάντα καὶ ἐπιπολαιότητος, τότε, λέγω, ἔχετε ν' ἀκούσετε ὅτι καὶ οἱ μουσικοὶ ἡμῶν παιανίζουσιν, καίτοι μαζούρικας ἤχους ἀνακρούοντες, δι' ὀργάνων μάλιστα, ὅχι δὲ ζώσης φωνῆς, οὔτε ιδέαν ἔχοντες περὶ παιᾶνος· καὶ τὸ φῶς τῶν ἐορτασίων αἰθουσῶν ἡμῶν εἶνε ἅπλετον, δηλαδή ἀπλησίαστον, ὅταν θέλουν τοῦναντίον νὰ τὸ εἰπωσι καταυγαστικώτατον, ἱλαρώτατον, τέρπον τοὺς πλησιάζοντας αὐτὸ ὀφθαλμοῦς, ἀντὶ νὰ τοὺς ἐνοχλήῃ καὶ νὰ τοὺς ἀποτοφλώνῃ, ὡς θὰ συνέβαινεν ἂν ἦτο ἅπλετον, ὅποιον τὸ τοῦ δίσκου τοῦ ἡλίου πρὸς τὸ ὄμμα τὸ εἰς αὐτὸν ἀτενίζον· καὶ αἱ χαριέσταται καὶ ἐλαφραὶ πεταλοῦσαι λέγονται παρ' ἡμῶν, καὶ γράφονται δὲ μάλιστα χρυσαλλίδες, βαρεῖαι δηλαδή καὶ ἀχάριτες, ὡς εἶνε αἱ χρυσαλλίδες πρὶν ἢ ἀποκτήσωσι πτέρυγας καὶ μεταμορφωθῶσιν εἰς πεταλοῦδας, ψυχάρια ἢ ψυχᾶς· καὶ τὰς κάμπας τὰς θέλομεν σκώληκας, ἀηδεῖς σκώληκας· μεταξοσκώληκας λοιπὸν καὶ τὰς εὐγενεῖς μεταξοκάμπας· καὶ τῆς ἀγορᾶς τὸ ὄνομα δίδομεν ἐκεῖ ὅπου πωλοῦνται τὰ ὄψα, ἦτοι εἰς τὴν ὀψωνίαν· καὶ τὴν ἀρτιότητά ἐν τῷ βουλευτηρίῳ μεταβάλλομεν εἰς ἀπαρτίαν, δηλαδή ὁδοιπορικὰ καλὰ μ. παλὴ κ. α'· καὶ πᾶσαν δίκην, ἀγωγὴν, ἐνστασιν ἢ ἀναφορὰν ἀπολεγομένην ὅτι ἀπορρίπτεται. — ἀκούετε ἀπορρίπτεται! — εἰς τὰ σκύδαλα ἢ κατὰ προσώπου τοῦ πτωχοῦ ἀναφερομένου, βεδαιῶς· καὶ ἡ ἰσχὺς, ἡ ῥοπή ἢ τοῦλάχιστον ἡ ἐπίδρασις λέγεται καὶ γράφεται ἐπιρροή. ἀντὶ τοῦ γαλλικοῦ influence, ἐνῶ ἐπιρροή σημαίνει flux καὶ ὄχι influence· καὶ, καὶ, μυρία ἄλλα καὶ· τὸ δ' ἀναντίρρητον εἶνε, ὅτι ἡ κυριολεξία φορτῶνεται ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἡμῶν Ἑλλήνων εἰς τὸν πετεινόν· ἴσως διότι καὶ οἱ ἀρχαῖοι τὸν Πόντον τὸν ἄξενον ἀπεκάλουν εὐξενον, κατ' εὐφημισμὸν, καὶ τὰς κακὰς καὶ διεστραμμένας Ἐρινύδας καλὰς κάγαθας Εὐμενίδας· ἀλλ' οὕτω προβαίνοντες, αὐριοι θ' ἀκούσωμεν ὅτι καὶ τυ-

φλὸς δηλοῖ ὀξύδερκῃ, καὶ μέλυδός σημαίνει χρυσόν, καὶ αὐ γο-
τὰ ρα χον σημαίνει ὀσφράδιον.

Δὲν εἶδα πλέον τὸν ἄνθρωπον, — ἐμελλε ν' ἀναχωρήσῃ τὴν
ἐπιούσαν, — διὸ καὶ δὲν ἔχω τι ἄλλο νὰ εἶπω περὶ αὐτοῦ· ἄλλοι
θὰ εἴπωσι ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ ἄλλα χρησιμώτερα, ἐκτὸς ἂν τὸ
διήγημά μου ἀποβῇ διδακτικὸν εἰς τοὺς ἀθηναίους διερηλάτας· πρᾶγ-
μα ὅμως τοῦτο δύσκολον τόσον, ὅσον τὸ ἀπεκδέχεσθαι ἐξ ἀκανθῶν
σταφυλὴν καὶ ἀπὸ τριβύλων σῦκα. Δὲν θὰ παύσωσιν, ὅχι, δὲν θὰ
παύσωσι βάλλοντες ἡμᾶς ἐμπρὸς διὰ τοῦ συνήθους ἐκφωνήματος·
ὦ! εἰς τοῦτο συμφωνῶ, καὶ εἰς τοῦτο ὡς ἀνωτέρους καὶ λόγου καὶ
νόμου τοὺς προσκυνῶ, τοὺς χειροκροτῶ, καὶ εἰς τοῦτο μακρὺς
πλατὺς, καθὼς θέλετε, ὑπογράφομαι.

I. ΙΣΙΔΩΡΙΑΝΗΣ ΣΚΥΛΙΣΣΗΣ.

ΝΕΚΡΟΙ ΚΑΙ ΖΩΝΤΕΣ

ΗΤΟΙ

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙ . . . ΤΩΝ ΖΩΝΤΩΝ

— Τί λὲς ἀδελφέ; ἀστείζεσαι ἢ κοροϊδεύεις; Περὶ τῶν
ζώντων ἀφοῦ πρόκειται περὶ νεκρολογίας;

Μάλιστα, κύριοι.

Θὰ ὁμιλήσω περὶ τῶν νεκρῶν διὰ νὰ κλαύσω τοὺς ζῶντας,
τοὺς ἐν Ἀθήναις τοὐλάχιστον ζῶντας καὶ οἰκοῦντας, ὡς ἐγὼ,
ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως τῶν ὁδῶν Ἑρμοῦ καὶ Νίκης. . . .

Θέλετε δὲ ἴδει ὅτι ἀμφοτέροι οὗτοι οἱ γείτονές μου θεοὶ
σκοπίμως καὶ εἰς πείσμά μου κατέλαβον τὰς δύο φερωνύμους
ὁδοὺς, δι' ὧν συνθηέστατα διαπορθεύονται οἱ κηδεύμενοι
νεκροὶ εἰς τὸ Α' Νεκροταφεῖον, ἀφοῦ ὁ μὲν ἀξιότιμος κ. Ἑρ-
μῆς ἀνέκαθεν ἐπηγγέλλετο τὸν νεκροπομπὸν ἐν Ἀθῇ, ἡ δὲ
αἰμοχαρὴς Mlle Νίκη, τρέφεται, ζῇ καὶ διακονίζεται μόνον
διὰ πτωμάτων, ὡς οἱ κόρακες, μερικοὶ ἱατροὶ καὶ οἱ δημοτι-
κοὶ ἀρχόντες, ἀραιοῦσα τὰ στελέχη τοῦ στρατοῦ καὶ τὸν ἐκ-